

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

7DE ÅRG.

DEN 15 APRIL 1906.

N° 29

OBS. Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes. **OBS.**

INNEHÅLL: Lars Åkerhielm. — Carl Herslow. — Redaktionsmeddelande. — Hedrad gymnastikverksamhet. — Konstnärsklubben i Stockholm. — Tvenne rektorsmöten. — Svenska konstnärernas förenings vårutställning. — Bilder från Lappland. — Prinsessan Louise af Schaumburg-Lippe. — Afliiden författare. — Sverige vid Algésiraskonferensen. — Den utomordentliga danska beskickningen. — Brokigt utomlandsnytt. — De olympiska spelen. — Lefvande döda. — Veckans porträttgalleri. — Frivilliga skytterörelsen. — En ny svensk motorvagn.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1906

Foto. Flodin, Stockholm.

Kitzhé: Kev. A.-B. Hengt Silfversparre Sthlm.—Gbp

LARS ÅKERHIELM.
FRIHERRE. PRESIDENT I KAMMARRÄTTEN.

LARS ÅKERHIELM.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Sextio år fyllde den 14 april presidenten i Kammarrätten, friherre Albert Lars Evert Åkerhielm hvilken särskildt som konsultativt statsråd 1888—99 gjort sig högt skattad för sin kunskapsrikedom och arbetsförmåga.

Å. tillhör den friherrliga ätten Åkerhielm till Blombacka och är son till öfverste Klas Evert Åkerhielm och Gustafva Vilhelmina Albertina Askerbom. Student i Uppsala 1863, aflade Å. 1869 examen till rättegångsverken, blef samma år auskultant i Svea hofrätt och e. o. notarie. Vice härads höfding 1872, tjänstgjorde Å som kanslist i Första Kammarens kansli 1873 och som notarie därstädes riksdagarne 1874—76.

Han blef 1874 e. o. kanslist i ecklesiastikdepartementet, samma år amanuens i departementet och 1876 t. f. kanslisekreterare i finansdepartementet, där Å. 1878 utnämndes till kansliråd och byråchef. Till expeditionschef i finansdepartementet utnämndes han 1888 och samma år den 28 sept. till medlem af Bildts protektionistiska ministär som konsultativt statsråd. T. f. riddarhussekreterare 1880 och 1884 utnämnd till posten som sekretarare och ombudsman vid riddarhuset. tog Å 1889 afsked härifrån. Sin plats som konsultativt statsråd bibehöll Å. efter Bildtska ministärens upplösning i sin namnes, friherre Gustaf Åkerhielm, ministär och i den första Boströmska. Vid sin afgång som konsultativt statsråd 1899, utnämndes han till president i Kammarrätten.

Å. valdes 1890 att representera Göteborgs och

Bohus län i Första Kammaren och omvaldes 1899 med 53 af 56 afgifna röster. Han blef år 1900 led. af talmanskonferensen, hvilken förtroendepost Å. beklädt vid alla riksdagar sedan dess.

I besittning af ovanligt djupgående och omfattande författningskunskaper har Å. tagits i anspråk för viktiga kommittéarbeten. I egenskap af sekreterare författade Å den 1876 tillsatta kommitténs för döfstummeundervisningens ordnande i aug. 1878 afgifna digra betänkande. Ledamot af kommittén angående domänförvaltningens ordnande 1880, var det Å. som jämte tillkallade särskilda biträden utarbetade det förslag till domänförvaltningens ordnande af den 3 nov. 1880, hvilket låg till grund för 1882 års riksdagsbeslut i ämnet. Å. har vidare varit led. i den 1889 tillsatta kommittén, som hade att förhandla om revision af Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden. och hvilken kommittés arbeten ledde till antagande af en ny mellanrikslag den 30 maj 1890.

I Första kammaren har Å., ehuru han uppträdt jämförelsevis sällan, ett betydande inflytande. Han är som talare synnerligen skarp, konservativt anlagd, nagelfar han med sitt öfverlägsna förstånd de liberala sträfvarna, för hvilka han icke har stort förtroende. Å:s uppfattning af politiska och sociala förhållanden är grundad icke på några fördomar, utan på verkliga lifslånga studier och har sålunda alltid bakom sig fullgoda skäl.

CARL HERSLOW

Foto. Rolker, Malmö.

Klisché: Bengt SUFveropers.

fyllde den 9 april 70 år. — H. S. D. har vid föregående olika tillfällen jämte porträtt lämnat biografi och utförliga data. För dagen bringa vi endast en bild af den utomordentligt framstående personligheten, lika bemärkt som politiker, publicist och finansman. Dok-

tor Herslow intager gifvetvis en ledande ställning inom det samhälle, Malmö, där han nu är bofast.

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

Har Ni något önskemål med afseende på HVAR 8 DAG. Skrif en rad och låt oss veta det!

Har Ni något uppslag att göra oss! Dröj icke att meddela oss det! För verkligt goda förslag betala vi gärna.

Tilldrager det sig något i Er trakt som kan vara af allmänt intresse att få i bild återgifvet?

Sätt Eder omedelbart i förbindelse med Redaktionen vare sig muntligen (telefon 6012) eller skriftligen.

Skicka oss omgående Edra fotografier med åtföljande noggranna anteckningar. Det som icke användes returneras alltid. Det som användes ersätta vi rundligt. — Eder försändelse *bör* vara oss tillhanda lördag, *kan* få komma söndag eller måndag morgon; kommer den först tisdag användes den med största sannolikhet EJ enär tidningen går i press den förmiddagen. Hvad som kommer senare än lördag användes endast i undantagsfall. — Kan Ni skicka en sak lika väl i dag som i morgon så *skicka den i dag!* Om Ni väntar tills i morgon, så kanske den inte användes alls. Angif huru vi med minsta tidsspillan kunna sätta oss i telefonförbindelse med Er.

Har Ni en treflig historia i Er skrifbordslåda? — Tag fram den och skicka oss den. Och sätt ut Ert namn och *undvik signatur!* — Har Ni i öfrigt något meddelande att göra oss?

Uppskjut icke att skriva! En rad på ett brefkort kanske är tillräckligt. Vi äro alltid tacksamma att höra af Er.

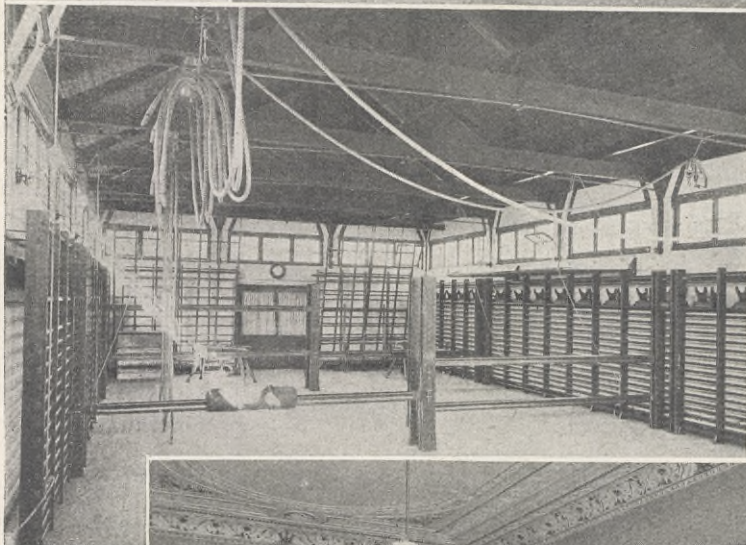
Återgifvandet af porträtt eller fotografier — af hvad slag som helst — i H. S. D. (utom annonsafdelningen) *medför ingen som helst kostnad för insändare.* — Redaktionen förbehåller sig däremot fullständig frihet att icke införa annat än hvad den själf finner lämpligt och af intresse *detta med afseende å såväl porträtt som fotografier.*

Alla insända uppsatser, porträtt eller hvad det vara månde, *behandlas med yttersta diskretion*; H. S. D. *har icke "breflåda"*; Reds svar meddelas *i slutet kuvert till insändare* då adress uppgifves.

Då något insändes anonymt, är möjligheten för Red. att meddela sig med insändaren utesluten. *Undvik därför anonymitet* — liksom helst signaturer å manuskript — ty *insändares namnhemlighet respekteras tillfullo.*

REDAKTIONEN.

HEDRAD GYMNASTIKVERKSAMHET.

PORTRÄTT AF FRU BERGMAN-ÖSTERBERG SAMT EXTERIÖR OCH INTERIÖRER FRÅN HENNES GYMNASTIKINSTITUT.

EFTER FOTOGRAFIER.

FRU MARTINA BERGMAN-ÖSTERBERGS GYMNASTIKINSTITUT I DARTFORD, KENT, nära London.

En af den Lingska gymnastikens ifrigaste förkämpar i England, fru Bergman-Österberg firar i år 25-års jubileum som svensk gymnastiklärarinna i London. På grund af denna sin långa och förtjänstfulla verksamhet dekorerades hon härom dagen med medaljen "litteris et artibus", hvilken till henne öfverlämnades af vårt lands chargé d'affaires i London. Innan vi här nedan lämna några meddelanden om det berömda institutet, torde först omnämnas några data från fru Österbergs synnerligen vackra och betydelsefulla verksamhet i världsstaden.

Efter att år 1881 hafva aflagt fullständig examina vid Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm, var fru B.-Ö. under åren 1881—1887 gymnastikinspektör öfver Londons folkskolor och anlade år 1885 det första institutet för utbildande af gymnastiklärarinnor i England; år 1895 flyttades detsamma ut till Dartford; vid gymnastikkongresserna i Chicago 1893 och i Paris 1900 var

fru B.-Ö. vice president, därjämte sedan 1901 hedersledamot af in- och utländska gymnastiklärarensällskap.

Fru Österbergs institut "Physical Training College" är för att utbilda lärarinnor i teoretisk och praktisk gymnastik, i anatomi och hygien, enligt Lingska metoden, och att i Englands flickskolor införa utomhus lekar, såsom lawntennis, cricket, m. m. Det har visat sig till fullo förtjänt af de förväntningar, som därå gjorts och åtnjuter största anseende i såväl England som å Kontinenten. Kursen räcker i 2 år, men ofta utgå eleverna som lärarinnor långt innan densamma gått till ända, så stor är efterfrågan på dem, som utbildas vid fru Ö.-s college. Läroverket kan mottaga 70 elever, och till hjälp för dem, som önska genomgå kursen men ej äga medel att betala afgiften, har fru Ö. anordnat en lånefond, hvarar på fördelaktiga villkor lån lämnas intill halfva kursafgiften, i svenskt mynt ungefär 2,040 kronor.

Collegiet omfattar ett område af mer än 6,5 har, skog- och gräsmark; där finnes kapplöpningsbana, cricket- och hockeyfält, och flere cementbelagda lawntennisplaner. Gymnastiksalen är inredd enligt alla nutidens fordringar, och samtliga attiraljer ha levererats från Stockholm. Under sommaren användes en öppen plats i skogen till "gymnastiksal"; "ingenstädes", bekräftar fru Österberg, "kunna vi nå en så fullkomlig fysisk träning som i fria naturen."

Den kände engelske filantropen och statsmannen lord Meath, skref till fru Bergman-Österberg efter ett besök sistlidet år vid institutet:

"Den brittiska nationen står till Eder i tacksamhetsskuld, för det Ni i Londons primärskolor för flickor införd det svenska systemet med kroppsöfningar, och det är den mest glänsande, välöfvade armé af kvinnliga lärare, Ni utrustadt vid Eder college i Dartford. Om det finnes flere institutioner sådana som Eder college, och mera systematiskt genomdrifven fysisk träning i alla våra skolor, skulle ett stort steg hafva tagits mot lösningen af det problem, som förbryllar våra statsmän i deras arbete för förbättrandet af kropps-konstitutionen hos den stora massan af befolkningen; den del af problemet, som fallit på Eder lott, löser Ni på ett beundransvärdt sätt."

Från fru Österbergs College utexaminerade elever ha vunnit anställning nära nog öfver hela brittiska väldet, och i Storbritanniens städer torde hennes metod vara tillämplad i de flesta högre flickskolor.

KONSTNÄRSKLUBBEN I STOCKHOLM.

HVAR 2. DAG.

Foto, Halldin, Sthlm.

Kliché: Bengt Sjöforsparne.

Konstnärsklubben i Stockholm, hvilken på sätt och vis utgör en fortsättning af de gamla Stockholmssällskapen Konstnärsgillet och Gröna stugan, kan i höst fira 50 årsdagen af sin tillvaro. Konstnärsklubben bildades på initiativ af professorerna Boklund och Scholander och har under årens lopp genomlevvat åtskilliga öden. Bland annat har klubben flerfaldiga gånger bytt om lokal — den första var en liten källare på Norrlandsgatan — ända tills den blivit bofast i det vackra Konstnärshuset vid Smålandsgatan, som blef färdigt i slutet af 1890-talet.

Konstnärsklubbens 50-årsjubileum kommer att högtidlighållas med utgifvandet af en särskild illustrerad festskrift. Fotografier togos i och för denna skrift härom dagen af klubbens ledamöter, och vid samma tillfälle fotograferades dessa äfven för H. S. D:s räkning. Man ser på vår bild bl. a. den 85-åriga målaren C. G. V. Carleman, hvilken var med om att bilda Konstnärsklubben och är den ende öfverlevande konstnären från den tiden.

Ordf. i Konstnärsklubben är f. n. slottsarkitekten Agi Lindegren, på bilden sittande bakom Scholanders stora pokal. — Vi namnteckna: G. Nordensvan (1), O. Hjortsberg (2), prof. Grundström (3), prof. Arborelius (4), slottsark. F. Lilljekvist (5), Lagerström (6), H. Lindqvist (7), skulpt. Strandman (8), E. Abrahamson (9), ark. O. Lindberg (10), O. Keen (11), W. Meyer (12), Tiger (13), skulpt. Friberg (14), A. Bergström (15), A. Fahlcrantz (16), D. Ljungdahl (17), skulpt. Elmqvist (18), A. Genberg (19), J. Tirén (20), prof. frih. Cederström (21), E. Stenberg (22), Carleman (23), Conny Burman (24), prof. Gellerstedt (25), slottsark. A. Lindegren (26), gravör E. Lindberg (27).

TVENNE REKTORSMÖTEN.

HVAR 8 DAG.
H. R. De STORA HÖGSKOLEN
REKTORER VID RIKETS HÖGRE ALLMÄNNA LÄROVERK: Möte i Stockholm.

HVAR 8 DAG.
Foto. Jomason, Göteborg

Kliché: Benigt Silfverparv
REKTORER VID SVERIGES HÖGRE HANDELSLÄROVERK: Möte i Göteborg.

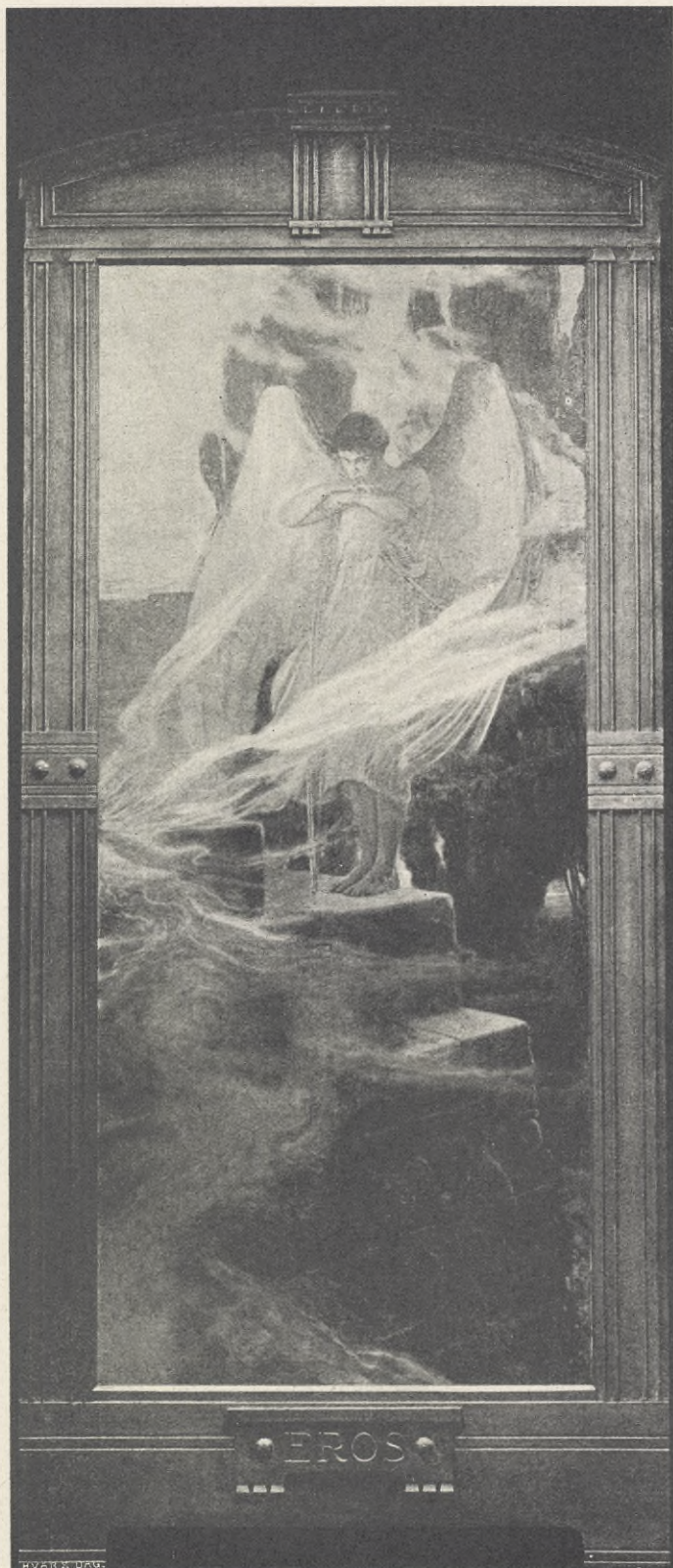
Ett af läroverksöfverstyrelsen anordnad möte mellan *Rektorerna vid Rikets Högre Allmänna Läroverk* har under lopet af den senaste veckan ägt rum i Stockholm i Vetenskapsakademiens hörsal. Ordf. vid mötet, på hvilka åtskilliga för läroverken viktiga framtidsfrågor diskuterades, var Öfverdirektören E. Carlsson, vice ordf. läroverksrådet Bergstedt och rektor Lundberg vid Norra latinläroverket i Stockholm.

Vi namnteckna, med hänvisning till nyckeln vid öfre sidan: Öfverdir. E. Carlsson (1), Lärov.-rådet Bergqvist (2), Rektor Carl Lundberg, Sthlm (3), Lärov.-rådet Nordfelt (4), Lärov.-rådet Moll (5), Lärov.-rådet Lagerstedt (6), Hrr Rektorerna Hernlund (7), Örtenblad (8), Elmquist (9), Brodin (10), Boije af Genäs (11), Hellström (12), Brölén, Uppsala (13), Sprinchorn, Lund (14), Klingberg, Strängnäs (15), Bagge, Västerås (16), Dahlman, Karlstad (17), Lagergren, Jönköping (18), Andersson, Växiö (19), Falk, Göteborg (20), Röding, Göteborg (21), Wadstein, Karlskrona (22), Sahlin (23), Juhlin, Skara (24), Grandinson, Nyköping (25), Neuman, Ystad (26), Bökman, Halmstad (27), Lundqvist, Hudiksvall (28), Lindskog, Vänersborg (29), Törnvall, Sundsvall (30).

*

Rektorerna vid Sveriges Högre Handelsläroverk hade för öfverläggning om för handelsundervisningen viktiga frågor stämt möte i Göteborg den 24 och 25 mars. Vår bild upptager, från vänster räknadt: rektor *Axel Ahlström* (Göteborgs Handelsinstitut), rektor *Thure Nordenskjöld* (Malmö h. handelsinstitut), rektor *Åke W:s:n Munthe* (Schariaus handelsinstitut, Stockholm) mötets ordförande, rektor *Ernst Lidblom* (Helsingborgs h. handelsinstitut), sekreterare, samt rektor *Axel Edlund* (Gefle borgarskola).

SVENSKA KONSTNÄRERNAS FÖRENINGIS VÅRUTSTÄLLNING.

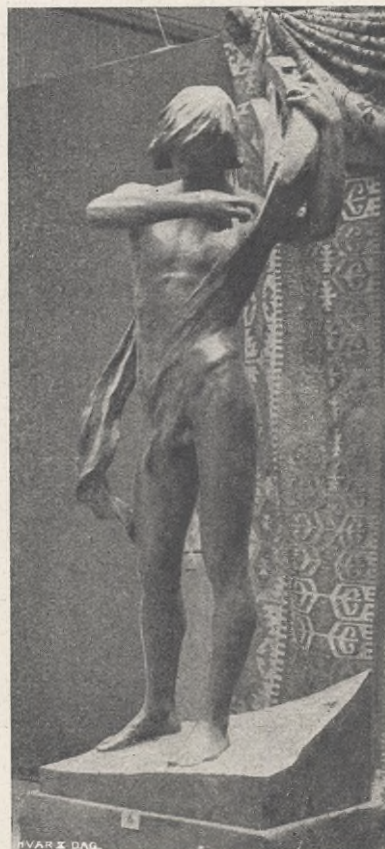
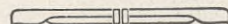
HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLA.
»EROS» af professor Julius Kronberg.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Svenska Konstnärernas förening i Stockholm har öppnat sin sedvanliga vårutställning i Konstakademiens lokaler. Bland de olika verken märkes i främsta rummet professor J. Kronbergs väldiga målning, "Eros", belönad med stora guldmedaljen på Münchenutställningen i fjol. Det är ett konstverk, om hvars idéinnehåll kanske olika meningar komma att råda, men hvars skönhet från första stunden tyckes ha varit insedd af åskådardarne.

* * *

Bland skulpturerna är hr Th. Lundbergs "Orfeus" af särskildt intresse, emedan denna bronsbyst kommer att uppställas på Djurgården.

H 8 D 18 STOCKHOLMSFOTOGRAF

»ORFEUS»
af Th. Lundberg.

EN BILD FRÅN LAPPLAND.

SKILDNING FÖR HVAR 8 DAG.

Mot slutet af sommaren 1903 såg det bekymmersamt ut för mer än en landtman i Lapplands fjällbygd. Lämlarne hade på våren förstört gräsroten och sommaren hade varit kall och rägnig. När bärgningstiden kom, syntes gräset som först börja grönska mellan de af lämlarne uppbökade hoparne af mossor. Mossor var det enda, som fanns att samla i ladorna, men på mossor kunde icke korna lefva.

Sjöberg, en sörländing, som liksom många andra kommit upp till fjällbygden under de goda åren, hade där gift sig till ett litet hemman på två skålsland. Han var en idog landbrukare och röjde och odlade i vildmarken. I dag svängde han med kraftig arm sin lie på ängen. Han hvasste lien, tog nya tag, höll tätt efter marken. Men förgäfvades; mossor, endast mossor syntes ligga efter lien. Det frodiga gräs, han var van att finna här, var försvunnet. Hela ängen låg som ett öde land.

Ju längre Sjöberg höll på med sitt arbete, desto dystrare blef han. Kornen måste slaktas, annars svälta de ihjäl under vintern, mumlade han för sig själf. Men hvaraf skola jag och de mina lefva? Inga pängar, inga arbetsförtjänster och intet hö till korna!

Uppfylld med dystra tankar började Sjöberg sin vandring mot hemmet, när solen höll på att sänka sig bakom fjällryggarne. Kvällsluften kändes sval, hvarför nattfrosterna när som helst kunde komma och göra slut på de gröna strå, som möjligen dolde sig bland buskarne.

— Nu ha' vi nödår för dörren, Anna, voro de första ord Sjöberg vid sin hemkomst yttrade till sin gumma. Icke ett enda kofoder kan jag skrapa ihop på hela mitt hemman.

— Säger du det? Jag måste väl själf ut med lien i morgon, kan jag tro. För ni sörländingar äro vana vid att det alltid faller tjockt hö efter lien, men vi hafva fått vänja oss vid att söka efter stråna under lämmelåren.

— Ja, kan du söka upp något strå, där intet finnes, så nog skall jag åtaga mig att räfsa ihop det. I morgon får du börja visa, hvad du duger till.

Morgondagen kom, och Sjöberg med hustru och barn vandrade ut på ängen. I dag slapp han åtminstone att ensam bära sina bekymmer. Men när dagsverket var slut, stodo ässjorna på ängen lika tomma, som de ståt där under hela sommaren.

Mor Anna var dock ännu ej utan hopp. Hon trodde sig veta utvägar att rädda korna från slaktbänken.

— I morgon, Sjöberg, måste du gå upp bland fjällerna och söka reda på någon fjällmyr, sade hon, under det de vandrar mot hemmet. Jag har förr varit med om att bärga sådana. Det är långt det, två mil och kanske därutöver, men det kan icke hjälpas. Utan hö kunna korna ej lefva och utan korna icke vi. Jag rustar i kväll till matsäcken, så att du kan åtaga ut i tid i morgon.

Redan innan solen kastat sina första strålar på de hvitstrimmiga bergtopparne följande morgon var Sjöberg på väg uppåt fjällregionen. Nu gick han återigen ensam med sina bekymmer, därför kändes stegen så tunga. Litet eller intet hopp hade han att finna hvad han sökte. Men söka skulle han, ja, hvarje dal skulle genomsökas, detta var hans fasta beslut.

Fram på eftermiddagen började han närma sig de snöhöjda jättarna, vid hvilkas fötter han skulle söka föda åt sina kor. Han späjade från den ena höjden efter den andra ned åt de djupa dalarna. Det lyste verkligen grönt. Hjärtat började klappa hastigare, stegen blefvo lättare. Han glömde hunger och törst och trötthet. Ögat var liksom fjättradt vid de gröna fläckarna i fjärran och ögat drog med sig hela kroppen.

Undan går det, men vägen är besvärlig och ögat gäckas vid bedömandet af afståndet. De gröna fläckarna synas vika undan. Men Sjöberg tappar ej modet. Han vet af erfarenhet, att det är mödosamt att uppnå ett bestämt mål bland fjällerna.

Ändtligen är han framme. Gräset är frodigt, ännu oskadadt af frosterna. Han ser öfver fältet och ju mer han ser, desto mer klarnar hans ansikte. Hoppet tändes och framtiden ljusnar. Nu först unnar han sig tid till att hvila och äta. I hast hopsamlas torra videkvistar till bränsle. Den outhärliga kaffepannan sättes öfver elden och högtidsfast firas i fjälldalen.

Det blir allmän glädje i hemmet, då Sjöberg kommer åter och berättar, hvad han funnit. Mor Anna känner sig riktigt stolt öfver sitt förslag, hvilket skall rädda korna från slaktbänken.

Men att veta, att gräs växer uppe bland fjällerna, är ej detsamma som att hafva hö i ladorna.

Alla armar måste nu sättas i rörelse för att berga. Ingen tid är att förlora; kölden och snön kunna när som helst infinna sig. Men då det finns hopp, är allt arbete lätt.

Så snart alla tillrustningar blifvit undanstömda, åttågar den lilla bergningskaravanen. Sjöberg går med säkra steg i spetsen, efter honom Alexander, finnen med det väderbitna ansiktet och de seniga armarna. Han var legd. Sist går mor Anna, ännu stolt i hågen öfver sitt goda förslag. Alla bära tunga bördor. Liar, räfsor, matvaror, klädespersedlar och tält måste ju medhafvas. Men bördorna kändes lätta, ty de hvilade med sin största tyngd på hoppet.

Mot skymningen tändes åter elden i den frodiga fjälldalen. Kaffepannan började puttra så förnöjd, som om hon varit medveten om, att hon fyllde en hög uppgift. Tältet slogs upp. Ett dagsverke var gjordt: bärgningskaravanen hade tagit sig fram till målet. Nästa dag skulle gräset börja falla för lien.

Efter att hafva förplägat sig af det medhafda matförrådet kröp den ene efter den andre in i tältet och redde sig till hvila. Det kändes i rygg och i ben, att dagsverket varit strängt. Men hvad gjorde det, då man likväl var vid målet. Sömmen infann sig snart; den skyndar att sluta den trötta i sin famn, under det att den skyggt viker bort från lättingen.

Natten bredde ut sig mer och mer; dunklet steg upp från dalen, slöt inom sin slöja den ena bärgstoppen efter den andra. Men med mörkret följde tunga moln från väster; de bredde också ut sig. De voro vinterns budbärare, och därför hade de snö i sitt sköte. Snart började de utströ sitt innehåll öfver fjäll och dalar. Det gröna gräset blef allt hvitare och hvitare, strå efter strå böjde sig intill sin granne, som om det ville hviska något om människorna som hvilade i tältet.

När solen åter gick upp lyste den gräsrika dalen som ett bredt silfverbälte mellan videbuskarne. Solen jagade dock snart bort snön, ty ännu hade hon något kvar af sommarens värme. Men gifva lif åt gräset kunde den ej. Det låg hårdt packadt intill den sumpiga marken. Ingen lie kunde mäja det. Det sof redan sin vintersömn.

Blott ett dagsverke återstod nu för den lilla karavanen — att åtaga hem. Mor Anna gick äfven nu sist. Stegen voro så tunga, fastän fötterna voro riktade mot det kära hemmet. Nu var hoppet ute, och med svidande hjärta dömde hon själf korna till slaktbänken.

Molnet från väster hade grusat det sista hoppet. Men långt borta i söder höjde sig en barmhärtighetens ängel; han sväfvade fram öfver de höga fjällerna, blickade ned på marken och såg, hur lämlarne förstört gräsroten och molnen från väster det gröna, frodiga gräset.

Han räddade korna från slaktbänken.

FÖRBEREDELSE TILL FLYTTNING.

ENSAMM

Våra ofvan- och nedanstående, särskildt rekvirerade bilder, voro afsedda att följa föregående häftes uppsats om Lapplands förhållanden f. n. jämte biografien till

landshöfding Bergströms porträtt. Tyvärr kommo de försent och kunna därför först nu meddelas. De äro ganska talande, dessa motiv ur lapparnes och deras

NÄR DRAGRENAR TRYTA.

Foto. BORG

LAPPLAND.

HEMMA.

PÅ VÄG TILL BÄTTRE TRAKTER.

trogna vänners lif — se den gamle mannen som själf får ersätta dragren, se de små lämnade ensamma i vildmarken — och ändå äro de bilder vi här visa ju

tagna under förhållanden helt andra än dem som nu måste ställa kraf på det öfriga landets behjärtande af det arma lappfolkets lidanden och hemsökelse.

SCH, KIRUNA.

LAPPLANDS-MOTIV.

PRINSESSAN LOUISE
AF SCHAUMBURG-LIPPE.

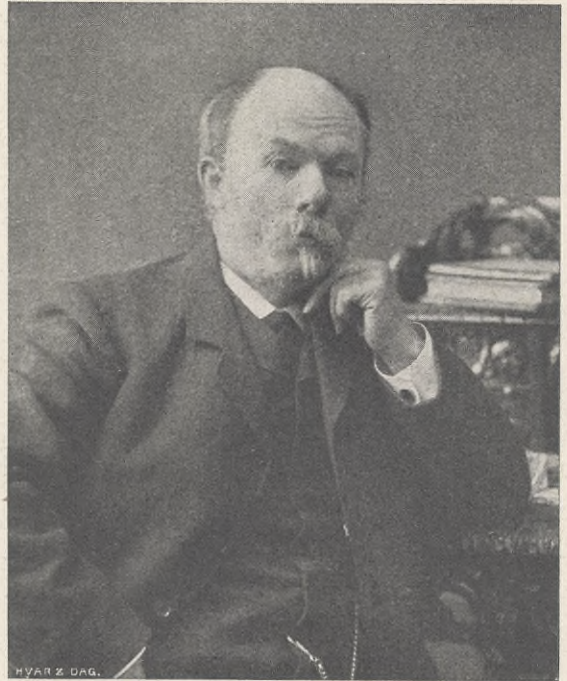

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter en långvarig, dödlig sjukdom afled den 4 april prinsessan Louise af Schaumburg-Lippe. Syster till hertiginnan af Västergötland och danska konungaparets äldsta dotter, åtnjöt den lika blida som hurtiga och okonstlade unga furstinnan en stor folkkärllek i sitt hemland.

AFLIDEN FÖRFATTARE.

HYAR 2 DAG.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfverparre.

FÖRFATTAREN ARNE GARBORG

afled den 6 april i Bergen. Från en tidigare skriftställareverksamhet — vi erinra om Garman & Worsé, Novelletter m. fl. — mycket känd äfven i Sverige.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfverparre

SVERIGE VID ALGÉSIRAS-KONFERENSEN: Svenske ministern i Madrid, kammarherre Sager.

HYAR 2 DAG.

HYAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Silfverparre.

DEN UTOMORDENTLIGA DANSKA BESKICKNINGEN.

Efter fotografi.

KEJSAR WILHELM (x) I SPETSEN FÖR DANSHUSARERNA.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

"Danshusarernas" intåg i Krefeld har väckt en del uppmärksamhet. Kejsaren hade vid ett besök i industristaden 1902 lofvat de unga damerna att skaffa dem balkavaljerer och staden ett husarregemente.

Detta löfte infriade han nu i spetsen för 2:dra Vestfaliska husarregementet som dittills legat i Düsseldorf. — Samtidigt medaljerade han de modiga vestfaliska räddarne från grufvorna i Courrières.

Den utomordentliga danska beskickning, som skall underrätta de europeiska höfven om tronskiftet i Danmark mottogs af Kronprinsen-Regenten i Stockholm den 7 april i högtidlig audiens på slottet. Beskickningen består af generalmajoren kammarherre F. Hegermann-Lindencrone (x), kaptenen, baron A:son Blixen-Finecke och premierlöjtnanten, greve F. Moltke. H. S. D. meddelar å föregående sida en ögonblicksbild från ambassadens färd upp till Stockholms slott.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-P. Bengt Sjöfverparre Sthm.—Gbg

FRÅN ALGÉSIRAS: Grupp af franska och tyska delegerade, tagen den dag de kommo till samförstånd i de brännande Marockofrågorna. Regnault (1), Revoil (2), franska delegerade; Tattenbach (3), Radowitz (4), tyska delegerade.

Efter fotografi.

KEJSAR WILHELM MEDALJERAR DET TYSKA RÄDDNINGSMANSKAPET I COURRIÈRES, under besöket i Krefeld.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

Efter fotografi.

BERTON.

Efter fotografi.

COURRIÈRES: De räddades anhöriga framför hospitalet.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

PRUVOST OCH
NÉNY,
dekorerade med
hederslegionen.
I bakgrunden
unge Pruvost.

*

Berton räd-
dades flere da-
gar senare och
har uppehållit
sig i 25 dygn i
grufvorna efter
katastrofen.

*

Se text å sid.
469.

En uppvisning af Greklandssimmarne, d. v. s. de svenska simmare, som skola deltaga i färden till Olympiska spelen i Aten och där visa sin skicklighet, ägde söndagen den 8 april rum i Mälarbadets stora simhall i Stockholm. Bland åskådarna märktes kronprinsregenten samt hertigparet af Skåne. Simmarne gjorde sin sak förträffligt och bifallet var stort.

HVAR 2 DAG.

HVAR 2 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Utskö: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Skölm.—Oty

LEFVANDE DÖDA.

FRÅN H. 8. D:s KORRESPONDENT I PARIS. (Till illustr. å sid. 468).

Courrièreskatastrofen och dess följder hålla ännu hela franska nationens intresse spändt om sig till den grad att själva den marockanska frågans lösning och Algésiraskonferensens stundande slut nästan börja behandlas som quantité négligeable. Och vinsten är kanske litet diskutabel; ty låt vara att Frankrike vunnit i fråga om en hel del punkter där det satt in sin ära, så har det dock på andra håll fått gifva vederlag hvars värde blott framtiden torde kunna afgöra.

Men Courrières, där är den odisputabla, oförtydbara nationalförlusten, en moraliskt-social likaväl som ekonomisk bankrutt.

Gruftarbetarestrejken i de tre norddepartementen har vunnit dag för dag, enigheten har blifvit allt större bland de till en början mot hvarandra fiendtliga fackföreningsfraktionerna; omröstningen bland de strejkande huruvida man skulle återgå till arbetet på de af bolaget erbjudna nya "förmånliga" villkoren som skulle kommit att höja genomsnittslönen från 6,72 francs till 6,74 francs alltså med hela två centimer, gaf en förkrossande majoritet för strejkens fortsättande. Den bolagsvänliga prässen talade om strejkledarnes ohederlighet, om tvång på de arbetsvilliga, om det fräcka i att utmynta "detta försynens outgrundliga rådslag" eller "denna naturnyck" till ett politiskt agitationemedel då plötsligt en händelse inträffade som gjort Courrièresbolagets försvarare ganska tystlåtna.

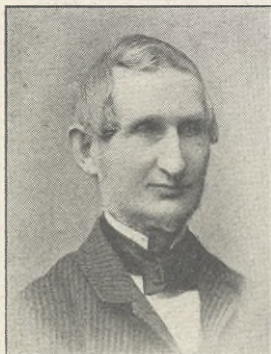
På tjugonde dagen efter olyckan kommer en andlös arbetare hostande in på direktörens kontor och blifvit fram: "Vi ha hissat upp tretton lefvande lik . . ." Har ni blifvit galen är direktörens enda svar. Ingeniörerna hade ju redan olycksdagen förklarart hvarje räddningsförsök omöjligt, obehöfligt. De hade för de rasande kvinnorna som ropade på räddning för sina kära där nere svarat att inlet lif fanns mer i grufvan. De tillkallade militär, för att afspärra den knotande folkhoppen från nedgångarne; de talade om att dränka grufvan med vatten men nöjde sig inför sina underlydandes hot med att uppföra vallar af halm för att afstänga all syretillförsel. Undra då på om de stodo tviflande, handfallna inför arbetarens förvirrade budskap. Men så kommo andra, förklarade, bekräftade den förres ord. Vid arbetet med att bryta en väg för brandmanskapet fram till eldhärden hade den ledande ingenjören plötsligt från andra sidan af ett långt ras fått höra rop på hjälp och tretton man som lefde och icke voro vansinniga, hade öfver gapande klippblock af sina häpnadskamrater släpats fram till dagsljuset som bländade dem. I det i en hast till sjuk-

sal förändrade lycktrummet kunde en stund därefter matning och vård börjas och man få höras les rescappés — den nordfranska dialektens uttal af de lösslupne — själfva berätta om sin fångelseid, huru de träffat på hvarandra och vandrat utan sömn omkring i gångarne, för att ej dö af kölden, lifnärade sig med barken på grufstöttorna och rutnande hästar.

Så spridde sig ryktet om räddningen blixtsnabbt ut i byarne och man såg folket strömma till från alla håll för att fråga efter sina anhöriga. Förhoppningarne hade vaknat till lif men med förhoppningarne anklagelserna, hatet mot ledarne af räddningsarbetet, som hade panna att ännu efter detta förklara att de ej finnes någon mer lefvande i grufvan o. s. v. Luften fick dock åter fritt tillträde till grufvan och ledd af en frisk luftström presenter sig ännu en arbetare vid en af hissarne . . . Tre hästar finnas lefvande i stallen och då hjälpexpeditioner sändas in genom gångar och gallerier finner man döda där inga funnits de första dagarne efter katastrofen, finner man matsäckar samvetsgrant tömda . . .

Och så komma ropet på ansvaret högre än någonsin. Då inrikesministern till svar å en interpellation i kammaren förklarar att han ämnade låta det tyngsta möjliga straff drabba de ansvarige uttalade kammaren med samtliga röster sitt gillande. Men hvem bär ansvaret för räddningsarbetet. Statens med grufvan fullkomligt okunniga kontrollanter som efter olyckan enligt någon lagparagraf ägt högsta befälet? Eller bolagets egna, blott på kollagrens rådgöring betänkta ingenjörer? Man skulle tycka de se näre, men troligen blir det väl de förra som få sitta emellan.

Men om efter det gamla goda ordstäfvet brottet blifver bestraffat tyckes dygden få utgöra sin egen belöning. De sig själfva räddade arbetarne erhöilo hvar af bolaget 200 francs såsom ersättning, d. v. s. obetydligt mer än hvad deras normala arbetslön för samma tid skulle inbrakt dem. De två som bäst känt till grufvan och därigenom i högre grad blifvit sina kamraters räddare fingo emellertid hederslegionen, le Matin denna stat i staten, gaf sin tapperhetsmedalj åt dem samt publicerar deras memoarer och bjuder dem på déjeuner i Paris. Och de stackars återuppslände sågo vid sitt triumftåg i går ut att vara aldeles yra i hufvudet af tacksamhet och leverpo och tycktes inte alls tänka på att deras "välgörare" hade största anledningen att vara dem tacksam. Le Matin har nog fått de skänkta briljantkorsen mångdubbelt betalda genom reklamen.

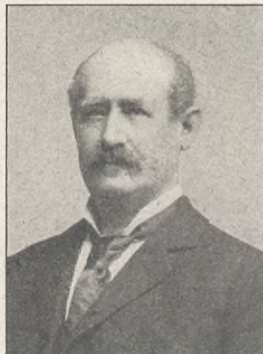
C. T. ÖLISCH.

En af Göteborgs äldste, mera bemärkte invånare, stadsmästaren C. T. Ölisch, fyllde den 29 mars 90 år.

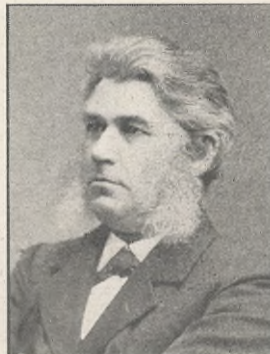
G. R. EDSTRÖM.

Den 17 april fyller prosten Gustaf Edström 70 år. Stud.-ex. 56, teor. o. prakt. teol. ex., folkskoll.-ex., prästv. allt 60, past.-ex. 68. Kyrkoh. i Wibyggerå 69, i Sjöleved 76, i Nordmaling sedan 90, kontr.-prost 82-04, insp. f. Örnköldsviks a. lärov. 85-90, led. af Riksd. F. K. 03, ordf. i Vesterb. landsting 1901-04.

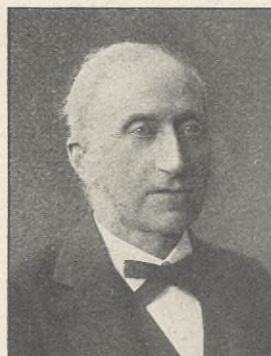
G. F. S. EHRENBORG.

Den 29 mars fyllde major Georg Ehrenborg 65 år. U.-löjtn. v. Skånska Dragonreg. 60, major 87, afsked 91. V. ordf. i Hall. läns hushålls-sällsk. 77-94, Styr.-led. i Smål. m. fl. p. Hyp.-för. 88-94, sedan 04 verkst. dir. i Tidaholms järnv. bol.

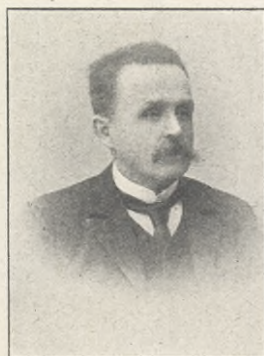
P. O. ÅKERLUND.

Disponenten för Svenska skolmateriel A.-B. Strömsbro, P. O. Åkerlund, fyllde den 2 april 55 år. Folkskollärarex. 73, länsombud i Gästrikland för Sveriges allm. lärareförening.

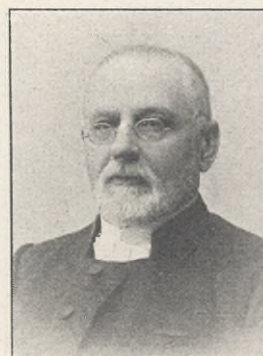
E. HECKSCHER.

75 år fyllde den 10 april grundläggaren och verkställande direktören för Industri-Kredit A.-B. i Stockholm, Eduard Heckscher. Led. i 81-83 års bankkommitté. Ordf. i direktionen för Stockholms börsförening, ordf. i fondbörskommitté-rådet, m. m.

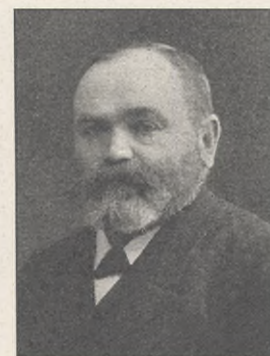
P. A. GEIJER.

Den 9 april fyllde professor Adolf Geijer 65 år. Stud.-ex. 60, fil. dr. 69. Lärare vid Uppsala privata läroverk 66-73, adjunkt i franska och italienska vid Uppsala universitet 72, e. o. professor i romerska språk 89, professor i nyeurop. lingvistik, och modärn litteratur sedan 90, Utgivare af språkvetensk. afh.

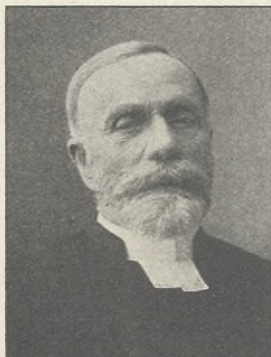
F. A. BLIX.

Den 20 april fyller prosten Frans Blix 60 år. Stud.-ex. 65, teor. och prakt. teol. ex. 68, prästvigd 69 past.-ex. 76, pastor i Insele 80, kontr.-prost i Ängermanlands västra kontrakt 92-03, pastor i Ytter-Länäs sedan 03.

C. A. ELMQVIST.

50 år fyllde den 5 april prakt. läk. med. lic. Carl Alfred Elmquist i Nässjö. Stud.-ex. 76, med. lic. 92, t. i prov.-läk. i Ekeberga 92, i Hede 93, i norra Dalstid s. ä. i Tybble s. ä. T. f. stadsläk. i Växjö 97, t. f. läk. i Tidaholm 97. Prakt. läk. i Växjö 97-1900. Sedan prakt. läkare i Nässjö.

A. U. BERGH.

Den 15 april fyller f. kontraktsposten Axel Ulrik Bergh 75 år. Stud.-ex. 51, prästvigd 55, past.-ex. 64, kyrkoherde i Rölunda 65, i Köla 77, i Ullerud 84, kontraktspast i Kils kontrakt 86.

C. E. BEVE.

70 år fyllde den 12 mars grosshandlaren Carl Beve i Sundsvall. Tidigare led. af stadsfullmäktige och drätselkammaren, har B. därtill öfver innehatt ett flertal kommunala förtröendeuppdrag.

P. O. A. SANDBERGH.

65 år fyllde den 9 april landbrukaren Pehr Otto August Sandbergh i Winnestad (Östergöt.). Ordf. i komm. stämman och nämnd, skolrådsledamot m. fl. allm. uppdrag, Styrelseledamot i Örebro Handelsbanks Motalakontor, m. m.

B. H. DILLNER.

Den 20 april fyller majoren Bror Herman Dillner 50 år. Stud.-ex. 75, underlöjtnant vid Nerikes regte 76, transporterades till Västerbottens regte 93, major 04. Vid olika tillfällen lärare vid krigsskolan m. m.

PORTRÄTTGALLERI

F. O. EKLUNDH.

Den 5 april fyllde rådmän Frans Oscar Eklundh i Strängnäs 60 år, Organistex. vid Musikkonservertori-
et i Stockholm 65, under åren 77
—87 musiklär. och domkyrkoorga-
nist i Strängnäs, 87—88 stadsfogde
och stadskassör. Sedan 87 rådmän.

O. PERSSON.

Den 3 april fyllde riksdagsman-
nen Ola Persson 60 år. Ordf. i k.
stämman o. nämnd. 92—05, landst-
man sedan 85, led. af Riksd. A. K.
94—01 o. därvid led. i Bevilln-utsk.
o. i särsk. utsk., statsrev. 1900—01.
Sed 01 ordf. i styr. i Riksb. kont. i
Kristianstad. Led. i komm. f tobaks-
beskattn., led. i Hushålln-s. förv.-
utsk. Inneh. ett flertal komm uppdg.

C. A. M. LINDMAN.

50 år fyllde d 6 april professor Carl
Axel Magnus Lindman i Sthlm Stud.
i Upps. 74, lic-ex 84, doc. i botanik,
fil dr 86 Blef 87 Regnelliansk aman.
vid Vet.-ak. o. assistent vid Bergian-
ska trädg. samt utn. till lektor i na-
turalhist. o. fysik vid Högre latinlä-
rov. å Norrmalm 96—99 lär. för herti-
varne af Skåne o. Södermanl. 05 prof.
vid Vet.-ak. o. först. för bot saml.

F. A. ENGSTRÖM.

Observatorn, fil. dr Folke Eng-
ström i Lund, fyllde den 31 mars
50 år. Stud.-ex. 75, fil. dr 82.

G. ENVALL. †

Den 26 mars afled i Stockholm
majoren i armén Gustaf Envall, 84
o. ett halft år gammal. Tog kame-
ralex. tjänstg. i ämbetsv. deltog
som frivillig i danska kriget 48, var
med vid Dybböl o. Fredericia. Afh.
eller hemkomsten svensk off.-ex.
o. landtm.-ex., tjänstg. v. fortiik. o.
utf. en mängd landtm.-arb till 89.
Uppfinnare och konstruktör.

C. H. GOËS. †

F. d stationsinspektören C. H.
Goës afled den 21 mars. Född 33,
stationsskrifvare i bl. a. Stockholm
och Katrineholm, stationsskrifvare
i Sparholm m. fl. platser, sist i
Mantorp åren 89—98.

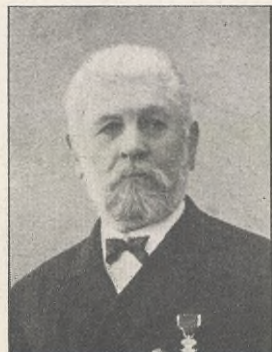
A. F. HENSTRÖM. †

Den 27 mars afled i Stockholm
civilingenjören Arvid Theodor Hen-
ström vid 69 års ålder. En af Sve-
riges äldste järnvägsbyggare, var
det H. som utstakade järnvägen
öfver Tiveden. Flyttade 67 till Ryss-
land där han utförde en del olik-
artade byggnader och konstruktio-
ner. Flyttade 90 till London.

A. TENGWALL. †

F. landtmäterifiskalen A. Tengwall
har allidit i Stockholm, f. 1838.
Landtmäterix., v. kom.-landtm. 72,
ord. 78, förste landtm. i Örebro län
89, landtmäterifiskal 94. Var bl. a.
verksam vid ordnandet af egande-
rättsförhållanden med anledning af
Hjälmarens och Kvismarens sänk-
ning.

C. KODEHN. †

Den 25 mars afled i Karlskrona
flaggunderofficieren och sjökaptenen
Carl Kodehn. F. 29, flaggund.-off.
82, afsked 86. Deltog i bl. a. Euge-
nies världsomsegling 50—53. Sjö-
kapt.-ex. 79. En af stiftarne af Un-
deroff.-sällskapet i Karlskrona och
flere är dess ordf. Innehade kom-
munala uppdg.

F. A. LILLIESKÖLD. †

Den 2 april afled i Stockholm re-
visoren i marinförvaltningen v. hä-
radshöfdingen F. A Lilliesköld, 61
år gammal. Stud.-ex. 66, ex. till rät-
tegångsverken 71, vice häradshöfd.
74, amanuens i sjöförsvarsdeparte-
mentet 81, revisor i marinförvalt-
ningen 87, kassör 94.

M. STILLE. †

Den 3 april afled vid besök i Ber-
lin kirurgiske instrumentmakaren
Max Stille från Stockholm, född 53.
S. blef 80 verkmästare i instrument-
makarefirman Alb. Stille och 83 dess
innehafvare. Synnerligen skicklig
och upplifningsrik i facket. 87 led.
af Svenska läkaresällskapet.

H. ANDERSSON. †

Den 4 april afled en af Dalslands
märkesmän direktör Hjalmar An-
dersson å Stigen vid 46 års ålder.
Vid sidan af sin verksamhet som
chef för Stigens Yllefabrik, ägnade
han ett betydande och gagnande
arbete å skilda områden i och för
allmänt framåtskridande inom sin
trakt.

FRIVILLIGA SKYTTERÖRELSEN.

Fältskjutning om statspris ägde inom Östersundsgruppen rum härom dagen och hade samlat inalles 141 skyttar anmälda från 27 föreningar.

Vår fotografi togs vid den af öfverste Tavvon förrättade prisutdelningen den 1 april.

Foto. Olsson, Östersund.

FÄLTSKJUTNING OM STATSPRIS I ÖSTERSUND.

Kliché: Bengt Sjöfverparn.

Foto. Kjelin, Trollhättan.

TROLLHÄTTANS SKYTTEFÖRENING.

Kliché: Bengt Sjöfverparn.

Trollhättans Skytteförening hade d. 11 april anordnat fältskjutning å egendomen Värnviksägor.

Öfningarna leddes af major A. R. Almquist samt löjtnanterna Karlberg och Engström, och uppnåddes mycket goda resultat.

EN NY SVENSK MOTORVAGN.

Den 7 mars sammanträdde Svenska Teknologföreningens afdelning för elektroteknik i Västerås, medelpunkten för den elektriska industrien i Sverige. Utom förhandlingarne gjordes ett studiebesök i Allm. Sv. Elektr. Aktieb. utvecklade verkstäder där bl. a. en *elektrisk motorvagn af alldeles ny konstruktion* provvades å bolagets försöksbana.

Vagnen är försedd med motorer, som arbeta för såväl likriktad som enfassväxelström af högt voltal, i detta fall 7000 volt. Detta system är således synnerligen lämpligt för banor till längre bort belägna villasamhällen etc. Den högspända strömmen användes på landsbygden och likström i större städer eller bebyggda trakter och i somliga fall användas befintliga spårvägsledningar. Vagnen, hvars utseende framgår af bifogade afbildning kommer i dagarna att underkastas noggranna pröfningar på Statens järnvägars försöksbana mellan Tomtebodå och Värtan vid Stockholm.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöfverparn.